

Vragen en antwoorden: Extra waterberging en beschermende maatregelen voor De Onlanden (oktober 2021)

Procedure en planning van het project

- 1. Waarom waterberging in De Onlanden?**

Het gebied De Onlanden heeft op dit moment ook al de functie om water op te vangen als dat nodig is. Omdat we volgens klimaatvoorspellingen steeds vaker last gaan krijgen van hevige en langdurige regenval, willen we in die extreme situaties meer water kunnen bergen. Inwoners uit de regio beschermen we zo tegen mogelijke overstromingen. Het water kan dan tijdelijk (een aantal dagen) vastgehouden worden, voordat het water weer afgevoerd wordt naar zee.
- 2. Zijn de plannen al definitief?**

Nee, er zijn wel plannen gemaakt maar eerst wordt de m.e.r. procedure doorlopen. In de m.e.r. worden de effecten van de voorgenomen maatregelen op natuur, water, bodem, woon- en leefomgeving, landbouw en archeologie/landschap/cultuurhistorie in beeld gebracht. Daaruit blijkt wat de meest geschikte maatregelen zijn. Na de m.e.r. procedure wordt het projectbesluit vastgesteld door het bevoegd gezag (provincie Drenthe). Zie antwoord bij 3 en 5.
- 3. Wat is een projectbesluit**

Een projectbesluit is een wettelijke regeling (een besluit) die het mogelijk maakt om grote projecten in de fysieke leefomgeving uit te voeren. Het is een instrument uit de nieuwe Omgevingswet waarmee bestemmingsplannen kunnen worden gewijzigd en geldt als omgevingsvergunning voor alle activiteiten die er in genoemd worden. Het vervangt het Provinciaal Inpassingsplan en het projectplan Waterwet zoals we die nu nog kennen.
- 4. Welke stappen moeten nog doorlopen worden?**

Er zal een notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) worden opgesteld waarin staat wat er in de m.e.r. procedure onderzocht gaat worden. Deze NRD zal ter inzage worden gelegd zodat u hier op kunt reageren. Daarna zal het conceptprojectbesluit samen met de m.e.r. ter inzage worden gelegd. Ook dan kan er door u een zienswijze worden ingediend. Daarna zal het definitieve projectbesluit worden vastgesteld en gepubliceerd.
- 5. Wie besluit waarover?**

De provincie Drenthe is bevoegd gezag als het gaat om de m.e.r. en het vaststellen van het projectbesluit. Zie 3
- 6. Wanneer wordt de extra waterberging aangelegd?**

De planning is er op gericht om uiterlijk begin 2023 te procederen af te ronden, zodat de waterberging uiterlijk 1 januari 2025 klaar is om extra water op te vangen.
- 7. Welke concrete maatregelen treffen jullie dan?**

Welke maatregelen precies gekozen worden, hangt af van de m.e.r. procedure, het resultaat van de inspraak en de vaststelling van het plan. Globaal denken we aan het aanbrengen van beweegbare stuwen, schuiven, het ophogen van bestaande kaden, het aanbrengen van nieuwe stukken kade en eventuele compenserende natuurmaatregelen.
- 8. Geeft dat overlast?**

De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Daarnaast kan tijdens de uitvoering van de werkzaamheden overlast ontstaan. We doen ons uiterste best om deze overlast zo klein mogelijk te laten zijn. En we informeren de omgeving voor we aan het werk gaan.

Hoeveel water moet er opgevangen worden en hoe vaak

9. Hoe vaak wordt de waterberging gebruikt in De Onlanden?

De verwachting nu is dat we de waterberging in De Onlanden gemiddeld één keer in de 25 jaar gestuurd moeten inzetten, om wateroverlast te voorkomen. Hiermee beschermen we inwoners uit de regio tegen mogelijke overstromingen. Totdat een extreme situatie zich voordoet, blijft de Onlanden in open verbinding met de boezem (dat deel van het oppervlaktewater binnen een waterschap dat geen vast peil heeft) en zal meebewegen.

10. Wat betekent dat, 5,2 miljoen kuub water?

We kunnen nu al water bergen in De Onlanden, dat is bijvoorbeeld in 2012 ook gebeurd. Door de huidige 'vaste' drempels te vervangen door beweegbare kunstwerken, kunnen we in de toekomst én op het juiste moment bergen én het water tot een hoger niveau bergen. Deze gestuurde berging maakt dat we nog efficiënter water tijdelijk kunnen bergen, zo'n 5,2 miljoen kuub extra. Dat betekent een extra verhoging van de waterstand tot een niveau van NAP + 0.15. Dit is ten opzichte van de hoogwater-situatie van 2012 ongeveer 35 cm hoger.

11. Op welke plaatsen in De Onlanden wordt het extra water opgevangen?

Dit is gepland binnen de huidige begrenzing van De Onlanden. In de m.e.r. procedure wordt duidelijk hoe de meest kwetsbare natuur zolang mogelijk ontzien kan worden.

Effect op de natuur

12. Heeft de natuur er last van als er tijdelijk water wordt opgevangen?

Er zijn gebieden binnen De Onlanden waarvan de verwacht wordt dat ze kwetsbaar kunnen zijn voor overstroming. In de uitwerking van de milieueffectrapportage (m.e.r.), zullen we nagaan of er effect op de natuur is en zo ja, hoe groot dit is.

13. Wat gaan jullie doen om de schade zoveel mogelijk te beperken?

In sommige delen van De Onlanden is het niet wenselijk dat de natuur water uit de omgeving opvangt, bijvoorbeeld bij de trilvenen. Het water uit omliggende landbouwgebieden is namelijk rijker aan voedingsstoffen. Deze delen (peilvak -0,70m NAP) willen we zo lang mogelijk ontzien. We onderzoeken de mogelijkheid om bij hoogwater met compartimenten te werken: eerst het water opvangen in de minst kwetsbare delen. En alleen als het echt niet anders kan, in peilvak - 0,70 m NAP. In de milieueffectrapportage wordt onderzocht wat de effecten van deze maatregel zijn.

14. Wat betekent inundatie precies?

Inundatie betekent water op het land (of het maaiveld onder water). Inundatie treedt op doordat er zoveel water in de watergangen aanwezig is als gevolg van hevige neerslag, dat het over de oever van de watergang stroomt naar het naastgelegen land

15. Komen er compenserende maatregelen?

Dat zou kunnen, als uit de m.e.r procedure blijkt dat dit nodig is.

Effect op woningen en recreanten

- 16.** Kun je nog in het gebied recreëren als er water opgevangen wordt?
Jazeker, dat kan in heel veel gevallen. Alleen in extreme situaties van wateroverlast zullen veel plekken niet toegankelijk zijn. Binnen de grenzen van de waterberging kan er dan niet gerecreëerd worden. We sluiten wegen dan af uit veiligheidsoverwegingen.
- 17.** Uitstralingseffecten naar woningen en omliggende (agrarische) bedrijven
In de m.e.r. procedure worden de effecten op de omgeving onderzocht. Mocht de uitkomst van het onderzoek daartoe aanleiding geven dan worden er maatregelen getroffen.

Communicatie

- 18.** Hoe vind ik meer informatie over wanneer de omgeving wordt betrokken?
Provincie Drenthe is bevoegd gezag voor de procedures. De eerste stap die de provincie voorbereidt, is de kennisgeving rond de start van het project. De kennisgeving wordt gepubliceerd in o.a. huis aan huis bladen en regionale kranten. In de kennisgeving staat waar informatie over het project gevonden kan worden, waar en hoe de omgeving bij het project wordt betrokken en hoe de omgeving kan reageren. Informatie hierover zal ook op de website van het waterschap komen.

We actualiseren de projectwebsite regelmatig. Hier kun je veel informatie vinden: <https://www.noorderzijlvest.nl/optimalisatie-van-de-onlanden/>. De komende jaren gaan we ook regelmatig nieuwsbrieven maken en informatiebijeenkomsten organiseren. Wil je de nieuwsbrief ontvangen? Stuur dan een e-mail met vermelding van je naam naar optimalisatieonlanden@noorderzijlvest.nl.

- 19.** Op welke momenten kan ik mijn zorgen uiten of ideeën aandragen?
Nadere info hierover volgt.
- 20.** Kan ik zienswijzen indienen en zo ja, op welk moment?
Tijdens de m.e.r. procedure en de procedure rond het projectbesluit is er gelegenheid voor inspraak. Formele zienswijzen kunnen worden ingediend. Nader informatie hierover volgt.
- 21.** Ik heb een vraag over het project. Waar kan ik die stellen?
Heb je een vraag over de ontwikkelingen rond de waterberging in De Onlanden? Mail dan naar optimalisatieonlanden@noorderzijlvest.nl. We proberen je vraag zo snel mogelijk te beantwoorden.